

Dokumentnamn

Årsplan 2016 ERUF

Datum

2015-08-20

Upprättad av

Per Folkesson

Godkänd av

Strukturfondspartnerskapet

Årsplanering 2016 för regionalfondsprogrammet i Östra Mellansverige

- Fastställd av Strukturfondspartnerskapet för Östra Mellansverige den 20 augusti 2015.
- Kan komma att ändras om så bedöms lämpligt för att förbättra genomförandet av det regionala operativa programmet.

Bakgrund

För att bädda för ett strategiskt och resultatnriktat genomförande av det operativa programmet för Östra Mellansverige har diskussioner förts sedan 2013 mellan de två förvaltande myndigheterna (FM) Tillväxtverket och Svenska ESF-rådet samt regionalt tillväxtansvariga (RTA) i de fem länen. Några utgångspunkter:

- Den ekonomiska ramen för programmet för Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) i Östra Mellansverige 2014-2020 är ca 80 % av motsvarande ram för 2007-2013. Samtidigt har kraven ökat på att rikta medlen till projekt som, utifrån programmets uppställda mål, ger resultat och effekter.
- En strategi för smart specialisering bör tidigt under programperioden utvecklas för Östra Mellansverige. Strategin bör sedan ligga som grund för kommande beslut om medel till innovations- och klustersatsningar.
- Regional förankring och samordning mellan länen bör säkerställas, så att insatsområdena förstärker varandra och ERUF-medlen bidrar effektivt till det regionala tillväxtarbetet.
- Satsningar inom innovation, entreprenörskap samt internationalisering får med fördel ske i delar av Östra Mellansverige som i dag har svagare förutsättningar att utveckla egna system och miljöer.
- Satsningar inom koldioxidsnål ekonomi bör riggas över hela Östra Mellansverige och om möjligt samordnas med insatser inom det nationella regionalfondsprogrammet.
- FM kommer se till att alla delar i programmet öppnas för möjligheten att ansöka. Men det kommer att ske stegvis genom utlysningar som återger utvecklingssteg för de olika investeringsprioriteringarna i programmet.

Det operativa programmet

Beloppsramen från EU är 587,5 mkr för att genomföra det operativa programmet för Östra Mellansverige för åren 2014-2020. ERUF:s medfinansieringsnivå är max 50 %. Det innebär att minst 50 % av finansieringen i varje enskilt projekt måste komma från projektägaren själv eller från en eller flera andra svenska medfinansierare. EU-medlen betalas ut i efterskott till projektägarna från Tillväxtverket, som i sin tur rekvirerar pengar i efterskott från EU.

Fördelningen av medel från ERUF totalt 2014-2020 per insatsområde:

Insatsområde	Andel (%)	Milj. SEK	Därav resultat-reserv* (mkr)	Privat medf.(%)	Privat medf. Milj. SEK
Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation	38,4	225,6	14,1	3	6,8
Öka små och medelstora företags konkurrenskraft	33,2	195,0	12,2	3	5,8
Stödja övergången till koldioxidsnål ekonomi	24,4	143,4	8,9	2	2,9
TA (Technical assistance; pengar för förvaltning av programmet)	4,0	23,5	-		
Totalt	100,0	587,5	35,2		

* Resultatreserven på 6,25 % av de tre första insatsområdenas ramar kan bara beviljas under förutsättning att vissa delmål i det operativa programmet har uppnåtts senast 2018.

Utlisningstider 2015-2016

Följande förslag beaktar FM:s behov av 8 veckors beredningstid efter att respektive ansökningsomgång stänger och att SFP därefter ska få prioriteringsunderlagen minst 4 veckor före sitt prioriteringsmöte. En annan utgångspunkt är att det räcker med två prioriteringsmöten per år för ERUF-ärenden. FM kommer att eftersträva synkronisering med ESF-rådet i den mån detta kan förbättra genomförandet av de båda fondernas program.

Utlisning nr 2015:2 öppen 22 juni – 9 september 2015

- FM bereder dessa ansökningar under sep-nov 2015 med leverans av prioriteringsunderlag till SFP den 6 november.
- SFP:s AU samråder med RTA den 26 nov.
- SFP prioriterar vid sitt möte den 9-10 december.
- Förutsatt att justerat protokoll från SFP-mötet kommer snabbt efter den 10 dec, och förutsatt att det finns utrymme kvar i FM:s bemyndiganderam för 2015, kan FM fatta beslut före jul 2015. I annat fall tar FM besluten i januari 2016. De belastar i så fall 2016 års bemyndiganderam.

Utlisning nr 2016:1 öppen 12 jan – 16 mars 2016

- FM bereder under mars-maj med leverans av prioriteringsunderlag till SFP den 13 maj.
- SFP:s AU samråder med RTA ca den 1 juni.
- SFP prioriterar vid sitt möte ca den 15 juni (vecka 24).
- FM fattar beslut snarast efter att justerat protokoll från SFP-mötet kommer.

Utlisning nr 2016:2 öppen 27 april – 8 sep 2016

- FM bereder under sep-nov med leverans av prioriteringsunderlag till SFP den 4 nov.
- SFP:s AU samråder med RTA ca den 22 nov.
- SFP prioriterar vid sitt möte ca den 7 december (vecka 49).
- Förutsatt att justerat protokoll från SFP-mötet kommer snabbt, och förutsatt att det finns utrymme kvar i FM:s bemyndiganderam för 2016, kan FM fatta beslut före jul 2016. I annat fall tar FM besluten i januari 2017. De belastar i så fall 2017 års bemyndiganderam.

Innehåll i utlysningarna 2016

För kommande utlysningar under 2016 förslår FM en tydlig huvudinriktning. Denna blir vägledande för de mer detaljerade utlysningstexterna vilka utformas i samråd med RTA. Detaljinnehållet kan också påverkas av goda projektidéer som kommit FM och RTA till kännedom och hunnit stämmas av mot det regionala tillväxtarbetet. FM avser ge SFP möjlighet att kommentera detaljinnehållet i samband med det SFP-möte som infaller närmast före respektive utlysnings öppnande.

Insatsområde 1: Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation

I utlysning 2016:1 efterfrågas i första hand genomförandeprojekt. Tyngdpunkten bör ligga på satsningar som i första hand vidareutvecklar och stärker de initiativ som tagits tidigare under denna programperiod. Likaså bör satsningar som kompletterar och breddar dessa initiativ uppmärksammas. Vid utformningen av båda utlysningarna tas stor hänsyn till inkomna projektskisser.

Vid utlysning 2016:2 bör det ske en avsmalning som dels tar hänsyn till aktiviteter vilka inte uppmärksammas av potentiella projektägare och där få ansökningar kommit in, dels öppnar för att vidareutveckla redan påbörjade initiativ.

Utlysningarna inom **investeringsprioritering 1a** riktas för att locka aktörer som bedöms på ett långsiktigt hållbart sätt kunna:

- Stärka innovationskapaciteten och samverkansstrukturer i hela Östra Mellansverige.
- Bidra till smart specialisering och utveckling av kluster med nationell och global bärkraft.
- Etablera demonstrationsmiljöer, testbäddar och innovationsslussar.
- Bidra till ökat utbyte och samarbete mellan Östra Mellansverige och starka forsknings- och innovationsmiljöer inom Sverige och EU.

Utlysningarna inom **investeringsprioritering 1b** riktas för att locka aktörer som bedöms på ett långsiktigt hållbart sätt kunna:

- Via nya idéer och forskning skapa ökade värden i samhället och näringslivet.
- Stimulera förnyelse genom branschöverskridande samarbeten.
- Bidra till att företagens investeringar i FoU ökar.
- Bidra till införande av teknik för minskade koldioxidutsläpp.

Insatsområde 2: Öka små och medelstora företags konkurrenskraft

I utlysning 2016:1 efterfrågas i första hand genomförandeprojekt. Tyngdpunkten bör ligga på satsningar som i första hand vidareutvecklar och stärker de initiativ som tagits tidigare under denna programperiod. Likaså bör satsningar som kompletterar och breddar dessa initiativ uppmärksammas. Vid utformningen av båda utlysningarna tas stor hänsyn till inkomna projektskisser.

Vid utlysning 2016:2 bör det ske en avsmalning som dels tar hänsyn till aktiviteter vilka inte uppmärksammas av potentiella projektägare och där få ansökningar kommit in, dels öppnar för att vidareutveckla redan påbörjade initiativ.

Utlysningarna inom **investeringsprioritering 3a** riktas för att locka aktörer som bedöms på ett långsiktigt hållbart sätt kunna bidra till stärkt företagsklimat och entreprenörskap för fler etableringar och ökad företagsamhet. Satsningar under 2016 bör främst fokusera på:

- Satsningar som förstärker resurs- och kompetensuppbyggnaden vid regionens företagsinkubatorer och övriga entreprenörskapsfrämjande plattformar.
- Utveckling av det sociala entreprenörskapet.

- Insatser som bidrar till att införa nya arbetssätt som stimulerar till kreativitet, företagande och entreprenörskap.

För **investeringsprioritering 3b** gäller det att nå aktörer som kan bidra till stärkt konkurrenskraft i en globaliserad ekonomi. Satsningar under 2016 bör främst fokusera på:

- Insatser som ökar näringslivets möjligheter att möta globaliseringsens konsekvenser på befintliga marknader.
- Insatser som bidrar till ökad hållbar destinationsutveckling.

Insatsområde 3: Stödja övergången till koldioxidsnål ekonomi

I utlysning 2016:1 efterfrågas satsningar inom alla aktiviteter inom både investeringsprioritering 4b och 4c. Tyngdpunkten bör ligga på förstudier eller satsningar som bygger vidare på tidigare beviljade förstudier och där hänsyn har tagits till inkomna projektskisser.

Vid utlysning 2016:2 bör det öppnas upp för fullskaliga projekt efter genomförda förstudier inom båda investeringsprioriteringarna.

Huvudfokus investeringsprioritet 4b

1) Bidra till energieffektivare företag

- Insatser som bidrar till ett ökat erfarenhetsutbyte mellan företag, kompetensutveckling och ett ökat lärande
- Insatser för att skapa förutsättningar för företag att kunna bedriva verksamhet med hög energieffektivitet genom helhetssyn, systemtänkande och tidig planering av utformning, energiförsörjning, resursutnyttjande mellan företag, industrier och andra anläggningar.

Huvudfokus investeringsprioritet 4c

1) Främjar samverkan och kunskapsuppbyggnad för byggande och renovering till ”nära-noll-energibyggnader”

- utveckla regionala och lokala samverkansinitiativ mellan aktörer inom bygg- och fastighetssektorn samt universitet och högskolor och andra offentliga aktörer. Samverkansinitiativen kan inkludera nyproduktion, renovering och driftskedet.

2) Främjar rumslig och strategisk planering för en koldioxidsnål ekonomi

- Insatser som tar fram strategiska analyser, förstudier och framtagande av planeringsunderlag för att förenkla för etablering av förnybar energi och effektivare energianvändning.
- Insatser för framtagande av analyser och åtgärder för att minska administrativa och organisatoriska hinder för investeringar i förnybar energi och energieffektivisering.
- Insatser för ett ökat samarbete om utveckling av kommunala klimatplaner, översiktsplaner, regionala strukturbilder/fysiska regionala planer som möjliggör en hållbar utveckling och tydliggörande av miljöarbete som en tillväxt drivande faktor.

3) Främjar utveckling och nyttjande av koldioxidsnåla offentliga infrastrukturer och energiförsörjning.

- Insatser som möjliggör ökat nyttjande av spillvärme/kyla och solenergi i fjärrvärme/fjärrkyla nät eller till närbelägna fastigheter
- Insatser som främjar ett koldioxidsnålt transportsystem

Indikativ beloppsfördelning 2015-2020

Summan för vart och ett av de tre insatsområdena är fast (beloppen med fet stil i kolumnen längst till höger nedan). Eventuell omfördelning mellan insatsområdena kräver godkännande av Europeiska kommissionen. Däremot finns flexibilitet mellan respektive insatsområdes två investeringsprioriteringar, och mellan åren.

Intresset av att ha gott om pengar kvar att fördela om några år får vägas mot risken att dels få svårt att nå målen för resultatreserven, dels ha outnyttjade belopp kvar när programperioden går mot sitt slut. En dimension som FM avser följa upp senare under programperioden är uppnådd andel privat medfinansiering.

Insatsområde/investeringsprioritering			Beslut juni 2015	Hösten 2015 plus 2016	Kvar att fördela 2017- 2020	Summa
1. Stärka forskning, teknisk utveckling och innovation						
1a Förbättra Fol-infrastrukturen			33,1	50,0	41,9	125,0
1b Främja företagsinvesteringar inom Fol			5,0	40,0	55,6	100,6
Summa insatsområde 1			38,1	90,0	97,5	225,6
2. Öka små och medelstora företags konkurrenskraft						
3a Främja entreprenörskap			75,0	20,0	20,0	115,0
3b Modeller för SMF:s internationalisering			31,7	25,0	23,3	80,0
Summa insatsområde 2			106,7	45,0	43,3	195,0
3. Stödja övergången till koldioxidsnål ekonomi						
4b Energieff. och förnybar energi i företag			14,7	30,0	37,3	82,0
4c Energieff. och förnybar energi i byggnader			0,9	30,0	30,5	61,4
Summa insatsområde 3			15,6	60,0	67,8	143,4
Totalt för programmet			160,4	195,0	208,6	564,0